

NOTAT

Finanstilsynet

2. maj 2025

J.nr.23-018861

/FRWA

Redegørelse for påbud til AkademikerPension – Akademikernes Pensionskasse

Indledning

Finanstilsynet har i perioden fra september 2024 til januar 2025 gennemgået produktgodkendelsesprocessen i AkademikerPension – Akademikernes Pensionskasse (herefter AkademikerPension).

Gennemgangen har fokuseret på AkademikerPensions produktgodkendelsesproces i forhold til de nye produkter, som AkademikerPension samlet udbyder som AlfaPension.

Finanstilsynet har også gennemgået AkademikerPensions analyser af de af virksomhedens produkter, som ikke er omfattet af reglerne om produkttilsyn og -styring (POG).

Risikovurdering og sammenfatning

Finanstilsynet vurderer, at AkademikerPension i forbindelse med udviklingen af AlfaPension ikke har gennemført en tilstrækkelig afdækning af målgruppens behov, karakteristika og mål. Virksomhedens har heller ikke gennemført en tilstrækkelig testning af produkterne.

Virksomhedens produktgodkendelsesproces lever dermed ikke op til kravene i Kommissionens delegerede forordning 2017/2358 om produkttilsyn og styring for forsikringsselskaber og forsikringsdistributører ("POG-forordningen")¹.

¹ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2358 af 21. september 2017 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2016/97 for så vidt angår krav til produkttilsyn og styring for forsikringsselskaber og forsikringsdistributører som ændret ved Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/541 af 20. december 2017 og Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/1257 af 21. april 2021.

AkademikerPension har heller ikke løbende sikret, at de af virksomhedens produkter, som ikke er omfattet af POG-forordningen, er tidssvarende og opfylder medlemmernes² behov.

Disse forhold medfører risiko for, at AkademikerPensions produkter ikke skaber gode resultater for medlemmerne.

Afdækning af målgruppens behov, karakteristika og mål

AkademikerPension har fået påbud om at afdække målgruppens behov, karakteristika og mål i relation til AlfaPension, jf. artikel 5 i POG-forordningen.

Afdækningen af målgruppens behov, karakteristika og mål skal muliggøre identifikation og afgrænsning af grupper af kunder, som deler samme behov, karakteristika og mål. Det forudsætter, at AkademikerPension har et tilstrækkelig detaljeret kendskab til målgruppen og de forskelligheder, denne rummer.

Produktets kompleksitet afgør, hvor detaljeret kendskabet til målgruppen er nødt til at være. Jo mere komplekst et produkt er, desto dybere må afdækningen af målgruppens behov, karakteristika og mål være for en mere finmasket afgrænsning af denne.

Finanstilsynet anerkender, at det ikke altid vil være muligt for en pensionskasse (eller et livsforsikringsselskab) at udvikle og udbyde produkter, der – selv ved evt. brug af valgmuligheder – tager højde for alle forsikringstageres behov, karakteristika og mål.

Finanstilsynet forventer dog, at AkademikerPension har kortlagt, om virksomheden har medlemsgrupper, hvis behov, karakteristika og mål ikke er kompatible med produktet, og at virksomheden, hvis det er tilfældet, tager hånd om problematikken. AkademikerPension kan f.eks. overveje, om produktet kan og skal tilpasses, eller, hvis det ikke er muligt, om virksomheden tydeligt bør informere eller rådgive om begrænsninger i dækningen eller lignende for en given forsikringstager.

Det afgørende er, at de udbudte produkter er defineret tydeligt, og at produkternes egenskaber er baseret på et veldokumenteret grundlag, hvor målgruppens behov, karakteristika og mål er inddraget i produktudviklingen.

AkademikerPensions afdækning af målgruppens behov, karakteristika og mål skal medvirke til at sikre, at virksomhedens produkter, evt. ved brug af

² I afgørelsen og redegørelsen henvises generelt til AkademikerPensions "medlemmer", da der er tale om en tværgående pensionskasse. "Medlemmer" skal dog forstås synonymt med "kunder", som er den betegnelse, der anvendes i de relevante regler. I omtalen af reglerne bruges derfor betegnelsen "kunder".

valgmuligheder, reelt passer til målgruppen, skaber fordele for målgruppen i hele produktets levetid og ikke har negative virkninger for målgruppen.

Økonomiske data, f.eks. for løn- og formueforhold, og kvalitative data, f.eks. i form af systematisk indsamling af input fra medlemmerne via medlemsrådgivning, spørgeskemaundersøgelser eller interviews, er vigtige bidrag til at fastlægge målgruppens behov, karakteristika og mål.

Afdækningen skal omfatte målgruppens økonomiske og civile forhold. Afdækningen skal også omfatte målgruppens subjektive præferencer i forhold til væsentlige produkttegenskaber som f.eks. risikovillighed før og under udbetaling, udbetalingsprofil, udjævningsmekanisme, bæredygtighed og defaultordning/valgmuligheder.

Testning af produkterne

AkademikerPension har også fået påbud om at vurdere og teste, om produkterne i AlfaPension er kompatible med målgruppens behov, karakteristika og mål, jf. artikel 6 i POG-forordningen.

Finanstilsynet bemærker, at fastlæggelsen af de udbudte produkters egenskaber altid skal tage udgangspunkt i en afdækning af målgruppens behov, karakteristika og mål. Med afdækningen bliver det tydeligt, om målgruppen indeholder forskellige undermålgrupper, som produkttegenskaberne skal tilpasses.

Når målgruppens behov, karakteristika og mål er tydeligt identificeret og afspejlet i produktets egenskaber, kan bestyrelsen løbende teste og evaluere, om de konkrete produkttegenskaber passer til målgruppen, eller om der er brug for at tilpasse produktet.

Produkterne skal testes på kvalitativt og, afhængigt af deres type og art, kvantitativt. Kvalitativ testning kan f.eks. gennemføres via medlemsundersøgelser eller fokusgrupper.

AkademikerPensions produkttestning skal samlet set afdække, om nogle i målgruppen ikke får et godt resultat af produkternes defaultløsning, og om det i så fald bliver afhjulpet.

Hvis resultaterne af produkttestningen viser, at et eller flere af produkterne i AlfaPension ikke lever op til de identificerede behov, karakteristika og mål hos målgruppen, må AkademikerPension ikke fortsætte med at udbyde det eller de pågældende produkter.

Løbende vurdering af eksisterende produkter

Finanstilsynet har flere gange tidligere tilkendegivet, at virksomhederne har en pligt efter reglerne om god skik til løbende at sikre, at produkter, der ikke

er omfattet af POG-forordningen, er tidssvarende og opfylder kundernes behov.

Finanstilsynet skrev om dette i sin "Opfølgning på julebrev fra 2017 om krav til produkttilsyn"³ fra december 2018 og i "Opfølgning på julebrev fra 2021 om produktudvikling og -overvågning"⁴ fra juni 2023.

Finanstilsynet vurderer, at AkademikerPension ikke løbende har sikret, at de af virksomhedens produkter, som ikke er omfattet af POG-forordningen, er tidssvarende og opfylder medlemmernes behov. AkademikerPension har derfor fået påbud om løbende at sikre dette, jf. § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører⁵.

Virksomheden skal vurdere, om der er behov for at ændre i produktet, f.eks. hvis ændrede omstændigheder i samfundet eller relevant lovgivning har betydning for produktets relevans. Behovet for ændringer kan også skyldes ændringer i produktets målgruppe og målgruppens behov.

AkademikerPension skal bl.a. basere sine vurderinger på viden om, hvordan produkterne konkret virker i forhold til medlemmerne og hvordan produkterne stiller medlemmerne økonomisk.

³ <https://www.finanstilsynet.dk/nyheder-og-presse/nyheder-og-pressemeddelelser/2018/dec/rapport-om-julebrev-fra-2017-om-produktudvikling>

⁴ https://www.finanstilsynet.dk/tilsyn/rapporter-1/2023/jun/opfolgning_julebrev_2021_om_pog_reglerne_130623

⁵ Bekendtgørelse nr. 1557 af 6. december 2024 om god skik for forsikringsdistributører